

प्राचीन नेपाल

पुरातत्व विभागको मुखपत्र

ANCIENT NEPAL

Journal of the Department of Archaeology

संख्या १५७

कार्तिक २०६१

Number 157

November 2004

सम्पादक मण्डल

प्रधान सम्पादक

कोशप्रसाद आचार्य

सम्पादक

चन्द्रप्रसाद त्रिपाठी

शुक्रसागर श्रेष्ठ

विष्णुराज कार्की

Editorial Board

Chief Editor

Kosh Prasad Acharya

Editor

Chandra Prasad Tripathee

Sukra Sagar Shrestha

Bishnu Raj Karki

प्रकाशक

श्री ५ को सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

पुरातत्व विभाग

काठमाडौं, नेपाल

Published by

His Majesty's Government

Ministry of Culture, Tourism & Civil Aviation

The Department of Archaeology

Kathmandu, Nepal

प्राप्ति स्थान :
साभ्ना प्रकाशन
पुल्चोक, ललितपुर

To be had of :
Sajha Prakashan
Pulchok, Lalitpur

मूल्य रू. ५०/-

Price Rs. 50/-

प्राचीन नेपाल ANCIENT NEPAL

संख्या १५७
कार्तिक २०६१

Number 157
November 2004

सम्पादक मण्डल
प्रधान सम्पादक
कोशप्रसाद आचार्य
सम्पादक
चन्द्रप्रसाद त्रिपाठी
शुक्रसागर श्रेष्ठ
विष्णुराज कार्की

Editorial Board
Chief Editor
Kosh Prasad Acharya
Editor
Chandra Prasad Tripathee
Sukra Sagar Shrestha
Bishnu Raj Karki

विषय-सूची
Contents

अंग्रेजी खण्ड
English Section

Ramgram-III

Sukra Sagar Shrestha 1-36

नेपाली खण्ड
Nepali Section

सुर्खेत क्षेत्रको राजनैतिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक इतिहास

तारानन्द मिश्र ३०-५०

अहिलेसम्म प्रचारमा नआएको पचपन्न भ्याले दरवारका चित्रमय राग रागिनी

डा. पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठ ५८-६८

पाल्पाको माथागढी एक अध्ययन

राम बहादुर कुँवर ६८-७२

Corrigendum ७३-७४

Appendix (1A) ७५

Appendix (1B) ७६

Appendix (1C) ७७

“प्राचीन नेपाल” का निमित्त प्राग्-इतिहास तथा पुरातत्त्व, लिपिविज्ञान, हस्तलिखित ग्रन्थ, मुद्राशास्त्र, अभिलेख, संग्रहालय तथा ललितकलासंग सम्बन्धित मौलिक रचनाको माग गरिन्छ ।

रचना संक्षिप्त तर प्रमाणिक हुनुका साथै अद्यापि अप्रकाशित हुनुपर्दछ । तर कुनै प्रकाशित विषयको सम्बन्धमा नयाँ सिद्धान्त र प्रमाण प्रस्तुत गरिएको भए तिनको स्वागत गरिनेछ ।

रचनासंग सम्बन्धित चित्रहरू पठाउन सकिनेछन् । रचना पृष्ठको अग्रभागमा मात्र लेखिएको हुनुपर्नेछ । प्रकाशित लेखहरूमा व्यक्त गरिएको भावना वा मत सम्बन्धित लेखकको हुनेछ ।

महानिर्देशक
पुरातत्त्व विभाग
रामशाहपथ
काठमाडौं, नेपाल

Contribution of original nature dealing with pre-historic and field-archaeology, epigraphy, manuscripts, numismatics, archives, art, anthropology and architecture of Nepal and museum and other techniques connected with various aspects of art work are invited to "Ancient Nepal".

The contribution should be concise and well-documented and based on hitherto unpublished data, if not new interpretation of already known evidence.

The opinions expressed are those of the authors and do not necessarily reflect the views of the Editor of The Department of Archaeology.

Photographs and illustrations (Line drawing) may be sent. The typescript should be in double space and one side of the paper only sent to:

The Director General
Department of Archaeology
Ramshahpath
Kathmandu, Nepal